

ETELÄ-
KARJALAN
LIITTO

ETELÄ-KARJALAN LIITTO

MYR PEREHDYTYS

AGENDA

- / Aluekehityslainsäädännön pääkohtia
 - / maakuntaliiton tehtävät
 - / MYR tehtävät
- / Rahoitusviranomaisen tehtävät
 - / EAKR, JTF, kansallinen rahoitus
- / Maakuntaohjelma 2022 – 2025
 - / Sekä ÄES
- / MYR työjärjestys

ETELÄ-
KARJALAN
LIITTO

MUUTAMME TARINAN SUUNNAN

Ajamme Etelä-Karjalan etua.
Yhdistämme osaamisemme.
Toimimme kokoavana voimana
rohkeasti ja kestävästi yli rajojen.

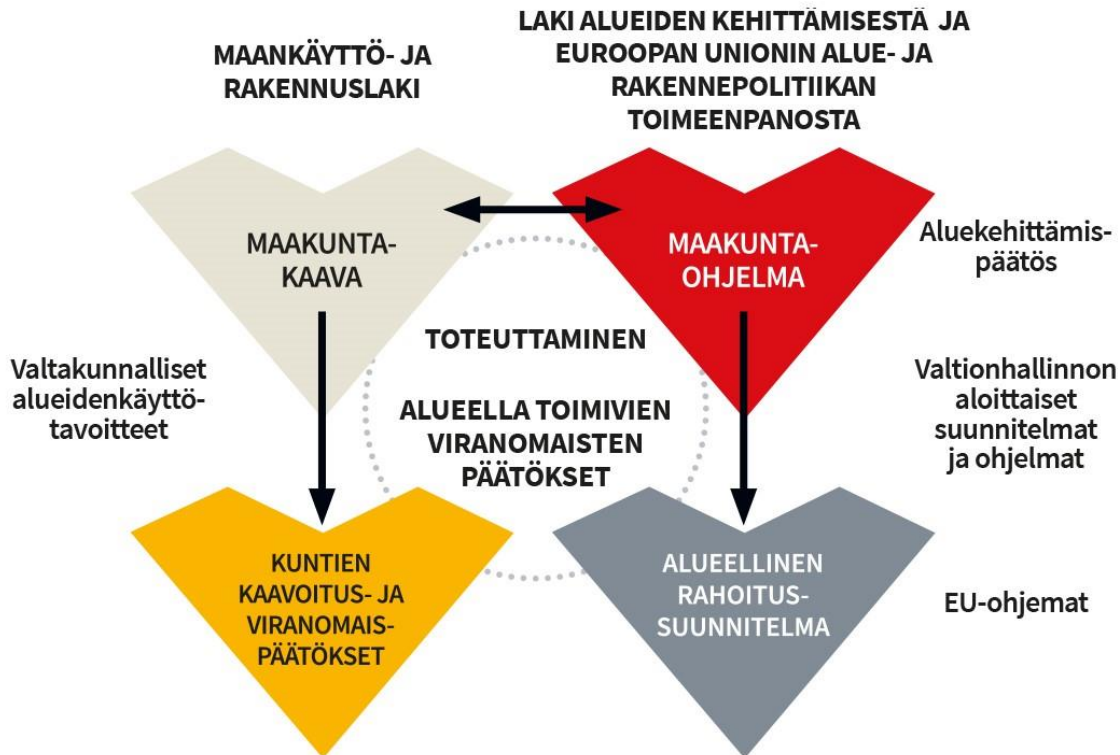
KOKOAVA | LÄHEINEN | AITO | VAIKUTTAVA

ETELÄ-KARJALAN LIITON TEHTÄVÄT

- / Liiton lakisääteisiä tehtäviä ovat alueiden kehittäminen sekä maakuntakaavoitus.
- / Etelä-Karjalan liitto on myös suunnittelu- ja edunvalvontayksikkö. Etelä-Karjalan liitto ajaa maakunnan, sen kuntien, väestön ja elinkeinoelämän etuja.
- / Teemme työtä maakunnan henkisen ja aineellisen hyvinvoinnin sekä kulttuurin edistämiseksi.

ALUESUUNNITTELU KOKONAISUUTENA

LAINSÄÄDÄNTÖPOHJA

- ❖ Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta 756/2021
- ❖ Valtioneuvoston asetus alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta 797/2021
- ❖ Laki alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta 757/2021
- ❖ Valtioneuvoston asetus alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta 867/2021.
- ❖ Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoista rahoitettavien kustannusten tukikelpoisuudesta 866/2021

ALUEKEHITTÄMISPÄÄTÖS 2020-2023

- / sisältää pm Sanna Marinin hallituskaudella noudatettavat valtioneuvoston toimivallassa olevat painopisteet ja keskushallintotason tavoitteet, joihin ministeriöt ovat sitoutuneet
- / ohjaa eri hallinnonalojen ja maakuntien alueiden kehittämistä ja niiden toimenpiteiden yhteensovittamista
- / teemat ja strategiset toimenpiteet on jäsennetty kuuteen kokonaisuuteen
 - / Ilmastonmuutoksen hillintä ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen
 - / Kestävä yhdyskuntakehitys ja toimivat yhteydet
 - / Uudistuva elinkeinoelämä ja TKI-toiminnan vauhdittaminen
 - / Osaaminen ja sivistys aluekehityksen voimavarana
 - / Osallisuuden ja hyvinvoinnin lisääminen sekä eriarvoistumisen ehkäisy
 - / Aluekehittämisen toimintamalli
- / Kestävä kehitys ja digitalisaatio ovat kaikkia painopisteitä poikkileikkaavia teemoja

ALUEIDEN KEHITTÄMINEN

- / Alueiden kehittäminen on valtion, maakuntien liittojen, kuntien ja muiden toimijoiden vuorovaikutukseen perustuvaa hallinnonalojen välistä yhteistyötä ja monitasoista toimintaa, joka perustuu kansallisiin ja alueiden erilaisiin vahvuuksiin ja tarpeisiin.
- / Alueiden kehittämisen tavoitteena on edistää alueiden kestävä kehitystä, kasvua ja kilpailukykyä, asukkaiden hyvinvointia ja elinympäristön laatua. Alueiden kehittämisellä:
 - 1) vahvistetaan kasvua tukevaa elinkeino- ja innovaatorakennetta, alueiden älykästä erikoistumista ja taloudellista tasapainoa, kestävä alue- ja yhdyskuntarakennetta sekä saavutettavuutta;
 - 2) tuetaan asukkaiden työllisyyttä, osaamista, yhtäläisiä mahdollisuuksia ja sosiaalista osallisuutta sekä maahanmuuttajien kotoutumista;
 - 3) parannetaan elinympäristön laatua sekä hillitään ilmastonmuutosta ja edistetään siihen sopeutumista;
 - 4) vähennetään alueiden välisiä ja sisäisiä kehityseroja;
 - 5) parannetaan alueiden omia vahvuuksia ja erikoistumista sekä edistetään niiden kulttuuria.

VASTUU ALUEIDEN KEHITTÄMISESTÄ

- / Vastuu alueiden kehittämisestä on valtiolla ja kunnilla.
- / Alueiden kehittämisen valtakunnallinen vastuu on valtiolla.
Alueiden kehittämisen suunnittelu, yhteensovittaminen ja seuranta kuuluvat työ- ja elinkeinoministeriölle.
- / Alueiden kehittämiseen liittyvien kunnan tehtävien hoitamisesta alueella vastaa 7 §:ssä tarkoitettu maakunnan liitto aluekehittämismääräysviranomaisena.
- / Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista ja niiden tehtävistä alueiden kehittämisessä säädetään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetussa laissa (897/2009)

ALUEIDEN KEHITTÄMISEN SUUNNITTELU

- / Valtioneuvosto päättää hallituskaudella toteutettavista valtakunnallisista alueiden kehittämisen painopisteistä tekemällä tämän lain 24 §:ssä tarkoitetun aluekehittämispäätöksen.
- / Maakuntien liitot edistävät alueidensa kehittämistä laatimalla maakunnan pitkän aikavälin strategiaan linjauksiin perustuvan tämän lain 25 §:ssä tarkoitetun maakuntaohjelman. Alueen kehittämisen suunnittelusta vastaa maakunnan liitto yhteistyössä kuntien, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja muun valtion aluehallinnon sekä muiden aluekehittämiseen osallistuvien tahojen kanssa.

MAAKUNNAN LIITON TEHTÄVÄT

Maakunnan liitto vastaa **aluekehittämisen strategisesta kokonaisuudesta** ja siinä tehtävässä:

- 1) valmistelee ja toimeenpanee maakunnan pitkän aikavälin strategian;
- 2) edistää alueensa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja alueen älykästä erikoistumista;
- 3) hoitaa sille rahoituslaissa säädetyt tehtävät;
- 4) edistää saavutettavuutta sekä vastaa maakunnan liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteistyön johtamisesta ja suunnitelman yhteensovittamisesta maakunnan muiden suunnitelmien ja valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman kanssa muualla kuin Helsingin seudulla;
- 5) edistää luonnonvarojen kestävää käyttöä ja ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista ja laadukkaan elinympäristön tilaa koskevan suunnittelun yhteistyötä sekä vastaa suunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan muun suunnittelun kanssa;

MAAKUNNAN LIITON TEHTÄVÄT

Maakunnan liitto vastaa **aluekehittämisen strategisesta kokonaisuudesta** ja siinä tehtävässä:

- 6) edistää kuntien välistä, kuntien ja maakunnan välistä sekä maakuntien välistä yhteistyötä sekä maakunnan kansallisia ja kansainvälisiä yhteyksiä
- 7) seurata ja ennakoida aluekehitystä sekä toimintaympäristön ja osaamistarpeiden muutoksia
- 8) edistää kulttuuria osana maakunnallista strategiatyötä, saamelaisten kotiseutualueella heidän oikeuttaan omaan kieleensä ja kulttuuriinsa sekä maakunnallista identiteettiä ja asukkaiden osallistumista maakunnan kehittämiseen
- 9) edistää julkisen hallinnon yhteispalveluista annetussa laissa (223/2007) tarkoitettua yhteispalvelua alueellaan
- 10) hoitaa muut sille erikseen säädetyt ja jäsenkuntien sille osoittamat tehtävät

MAAKUNNAN YHTEISTYÖRYHMÄ

- / Maakunnan liitto hoitaa tehtäviään mm.:
 - 1) toimimalla yhteistyössä alueiden kehittämiseen osallistuvien viranomaisten sekä julkisten ja yksityisten toimijoiden kanssa;
 - 2) tekemällä yhteistyötä korkeakoulujen ja koulutuksen järjestäjien kanssa maakunnan aluekehittämistavoitteiden huomioon ottamiseksi;
 - 3) edistämällä maakunnan yleistä kehittämistä ja etuja.
- / Aluekehittämistä koskevien suunnitelmien, ohjelmien ja sopimusten valmistelun ja toimeenpanon yhteensovittamista varten maakunnassa on **maakunnan yhteistyöryhmä**.
- / Maakunnan liiton hallitus asettaa maakunnan yhteistyöryhmän, nimittää sen puheenjohtajan ja vahvistaa sen työjärjestyksen.
- / Yhteistyöryhmässä tulee olla kattavasti edustettuina alueen kehittämisen kannalta keskeiset tahot yleisasetuksen 8 artiklan mukaisesti.

MAAKUNNAN YHTEISTYÖRYHMÄN TEHTÄVÄT

- 1) käsitellä maakunnassa valmisteltavia suunnittelu-, ohjaus- ja sopimusasiakirjoja niiden valmisteluvaiheessa;
- 2) hyväksyä Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman 29 §:n 3 momentissa tarkoitettu alueellinen rahoitussuunnitelma ja siihen sisältyvät rahoituksen painopisteet;
- 3) edesauttaa laajojen, aluekehittämisen kannalta merkittävien hankekokonaisuuksien valmistelua ja edistää niiden toteuttamista;
- 4) antaa 21 §:n 3 momentin mukainen sitova lausunto hankehakemuksesta, jolle haetaan tukea Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta;
- 5) laatia ehdotus hallintoviranomaiselle Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta rahoitettavien hankkeiden tarkentaviksi alueellisiksi valintaperusteiksi;
- 6) raportoida Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman toteutumisesta hallintoviranomaiselle ja tarvittaessa esittää sille ohjelmaa koskevia muutostarpeita;
- 7) tiedottaa Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman toimeenpanosta.

MAAKUNNAN YHTEISTYÖRYHMÄN TEHTÄVÄT

- / Yhteistyöryhmän on **pyrittävä päätöksenteossaan yksimielisyyteen**. Jos päätöstä ei voida tehdä yksimielisesti, päätökseksi tulee mielipide, jota kaksi kolmannelle äänestäneistä on kannattanut.
- / Välittävän toimielimen on toimitettava maakunnan yhteistyöryhmälle säännöllisesti:
 - 1) tiedot valtakunnallisiin teemoihin sisältyvistä Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta rahoitettavista hankkeista; ja
 - 2) Yhteenveto saapuneista yritystukihakemuksista ja tehdyistä yritystukipäätöksistä.

TUEN MYÖNTÄMISEN YLEISET EDELLYTYKSET

Tukea voidaan myöntää valtion talousarvioon otettujen määrärahojen puitteissa, jos:

- 1) tuki on perusteltua valtion talousarvioon otettuun määrärahaan liittyvän ohjelman, suunnitelman tai sopimuksen tavoitteiden ja vaikuttavuuden kannalta;
- 2) tuella on merkittävä vaikutus tuen käytön kohteena olevan toiminnan toteuttamiseksi;
- 3) tuettava toiminta on voittoa tavoittelematonta;
- 4) kehittämishankkeena tuettavan toiminnan tulokset ovat yleisesti hyödynnettävissä; ja
- 5) tuen kohteena olevat investoinnit hyödyttävät alueen kehittämistä yhtä toimijaa laajemmin.

MAAKUNNAN LIITON TOIMIVALTA

Toimivaltainen maakunnan liitto voi myöntää:

- 1) tukea kansallisista alueiden kehittämisen varoista, Euroopan aluekehitysrahaston varoista ja oikeudenmukaisen siirtymän rahaston varoista
 - a) alueiden kehittämistä, kestävää kasvua ja elinvoimaa edistäviin kehittämishankkeisiin ja niihin sisältyviin investointeihin (alueellinen kehittämistuki);
 - b) opetus- ja kulttuuriministeriön toimialaan kuuluviin kehittämis- ja investointihankkeisiin;
 - c) kuntien ja kuntayhtymien toteuttamiin yritysten toimintaedellytyksiä tukeviin perusrakenteen investointihankkeisiin (perusrakenteen investointituki);
- 2) kansallista vastinrahoitusta Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien hankkeisiin.

RAHOITUS- VIRANOMAISEN TEHTÄVÄT

RAHOITUS ETELÄ-KARJALASSA

	Euroopan Aluekehitysrahasto (EAKR)	Euroopan Sosiaalirahasto (ESR)	Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF)
EU + valtion rahoitus (noin)	18 MEUR	14 MEUR	26 MEUR
Rahoittaja- viranomainen	Etelä-Karjalan liitto (kehittämishankkeet) Hämeen ELY-keskus (yrittäjästuet)	Hämeen ELY- keskus	Etelä-Karjalan liitto, Hämeen ELY-keskus

EAKR-RAHOITUS

- / Etelä-Karjalaan ohjelmakaudelle 2021-2027 Euroopan Unionin alue- ja rakennepolitiikan (EAKR) ja Suomen valtion varoja **yhteensä 18.138.366 euroa**. Rahoitus sisältää yritystukirahoituksen, mitä hallinnoi Hämeen ELY-keskus. Yritystukirahoituksen määrästä sovitaan Etelä-Karjalan liiton ja Hämeen ELY-keskuksen kanssa.
- / Maakuntahallituksen asettama **maakunnan yhteistyöryhmä (MYR)** toimii aluekehittämistä koskevien suunnitelmien, ohjelmien ja sopimusten valmistelun ja toimeenpanon yhteensovittavana elimenä. Se myös hyväksyy alueellisen rahoitussuunnitelman ja siihen sisältyvät rahoituksen painopisteet.
- / MYR laatii ehdotuksen hallintoviranomaiselle alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta rahoitettavien hankkeiden mahdollisista alueellisista valintaperusteista. MYR päättää hankehaussa avattavista toimintalinjoista ja erityistavoitteista. Välittävä toimielin eli Etelä-Karjalan liitto ei voi myöntää maakunnan kehittämisen kannalta merkittävälle tai kokonaiskustannuksiltaan suurelle hankkeelle ohjelmärahoitusta, ellei MYR ole puoltanut hankkeen rahoittamista.
- / Maakunnan liiton ja ELY-keskuksen sekä tukea myöntävistä viranomaisista koostuva maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö (**MYRS**) hoitaa MYR:n valmistelu-, esittely- ja täytäntöönpanotehtäviä.

EAKR-RAHOITUS

- / Tukea voidaan myöntää julkisoikeudelliselle yhteisölle ja yksityisoikeudelliselle oikeushenkilölle.
- / Etelä-Karjalan liitto voi myöntää EAKR-rahoitusta Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 –ohjelman toimintalinjojen ja niiden erityistavoitteiden mukaisiin toimenpiteisiin:

❖ Toimintalinja 1 Innovatiivinen Suomi

- Erityistavoite 1.1 Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen
- Erityistavoite 1.2 Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi
- Erityistavoite 1.3 Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyn parantaminen

❖ Toimintalinja 2 Hiilineutraali Suomi

- Erityistavoite 2.1 Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen
- Erityistavoite 2.4 Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja –palautuvuuden edistäminen
- Erityistavoite 2.6 Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

OIKEUDENMUKAISEN SIIRTYMÄN RAHASTO JTF

- / Etelä-Karjalaan ohjelmakaudelle 2021-2027 Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) ja Suomen valtion varoja **yhteensä 25.759.235 euroa**.
- / Rahasto on uusi ja sen tarkoitus on lieventää turpeen energiakäytön vähentämisestä syntyviä aluetaloudellisia ja sosioekonomisia haittavaikutuksia. JTF-rahastosta tuetuilla toimilla tuetaan talouden monipuolistamista ja uusien työpaikkojen luomista. Rahoitusta kohdennetaan EAKR-rahoitusta vastaavalla tavalla mm. pk-yritystukiin (Hämeen ELY-keskus) ja julkisten toimijoiden elinkeinoelämää edistäviin innovaatiohankkeisiin, sekä ESR-rahoitusta vastaavalla tavalla osaamisen kehittämiseen (Hämeen ELY-keskus).
- / Alueelliset rahoitussuunnitelmat ovat valmisteilla ja rahoitus tullaan lisäämään EU:n alue- ja rakennepolitiikan Uudistuva ja osaava Suomi-ohjelmaan uutena toimintalinjana ohjelmamuutoksena jälkikäteen.
- / Rahoitusta hallinnoidaan EURA2021 –järjestelmässä tavallisen EAKR-rahoituksen tapaan

ALUEELLISTA OIKEUDENMUKAISTA SIIRTYMÄÄ (JTF) KOSKEVA SUUNNITELMA

Etelä-Karjalan JTF suunnitelmalla tavoitellaan mm.

- / Aluetalouden uudistaminen ja vahvistaminen mukaan lukien uusien liiketoimintamahdollisuuksien ja työpaikkojen luominen
- / Tutkimus- ja innovaatiotoimintaan tehtävät investoinnit mukaan lukien uuden korkean teknologian ja uusien innovaatiotratkaisujen kehittäminen ja siirron edistäminen
- / Turvetuotannosta poistuvien alueiden kunnostus ja käyttötarkoituksen muuttaminen
- / Etelä-Karjalan liitto voi myöntää JTF-rahoitusta ohjelman toimintalinjojen ja niiden erityistavoitteiden mukaisiin toimenpiteisiin:
 - ❖ Toimintalinja 1 Innovatiivinen Suomi
 - Erityistavoite 1.1 Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen
 - Erityistavoite 1.3 Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyyn parantaminen
 - ❖ Toimintalinja 2 Hiilineutraali Suomi
 - Erityistavoite 2.1 Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen
 - Erityistavoite 2.3 Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen
 - ❖ Turvealueiden kunnostus ja ennallistaminen

KANSALLISET ALUEIDEN KEHITTÄMISEN VARAT

- / Kansalliset alueiden kehittämisen varat jaetaan alueille työ- ja elinkeinoministeriön päätöksen perusteella.
- / Päätöksessä määritellään rahoituksen määrä, sen kohdentaminen sekä muut rahoituksen ehdot.
- / Haku avataan joko määräajalle tai jatkuvana. Hakuilmoituksessa kuvataan hankkeita koskeva valintamenettely ja valintaperusteet sekä tuen myöntämisen pääasialliset edellytykset ja ehdot. Hausta ilmoitetaan Etelä-Karjalan liiton sivustolla samoin kuin sosiaalisessa mediassa.
- / Rahoitusta haetaan Etelä-Suomen maakuntaliittojen yhteisellä lomakkeella. Sähköistä järjestelmää rahoitukselle ei ole.
- / Etelä-Karjalassa kansallista rahoitusta on myönnetty AKKE-rahoituksen (alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman rahoitus) ja MOKRA-rahoituksen (maakunnan omaehtoisen kehittämisen rahoitus) nimellä ministeriön myöntövaltuuspäätöksen kohdentamisehtojen mukaisesti.

ETELÄ-KARJALAN KEHITTÄMISRAHASTO

- / Etelä-Karjalan liiton maakuntavaltuusto päätti 30.11.2015 Etelä-Karjalan kehittämisrahaston perustamisesta
- / Maakuntavaltuusto päättää myös tarvittaessa rahaston sääntöjen muuttamisesta
- / Etelä-Karjalan kehittämisrahastosta voidaan myöntää kehittämisrahaa maakunnallisesti merkittävien, alueen elinkeinotoimintaa tai kuntien välistä elinkeinopoliittista yhteistyötä ja muita maakuntaohjelmassa määriteltyjä maakunnallisia kehittämistavoitteita edistävien hankkeiden ja selvitysten toteutukseen. Lisäksi rahoitusta voidaan myöntää kehittämis- ja investointihankkeisiin, joilla parannetaan maakunnan saavutettavuutta.
- / Kehittämisrahaston peruspääomana on toiminut Etelä-Karjalan liiton taseeseen kertynyt ylijäämä, jota on ohjattu vuosina 2015 ja 2016 yhteensä noin 495 000 euroa rahaston peruspääomaksi. Rahoitus on sidottu lähes kokonaan kehittämis- ja investointihankkeisiin.
- / Kunnilta erikseen kerättyä lentoliikenteen kehittämiseen varattua rahoitusta rahastossa n. 250 000 euroa.

MAAKUNTAOHJELMA 2022-2025

ETELÄ-
KARJALAN
LIITTO

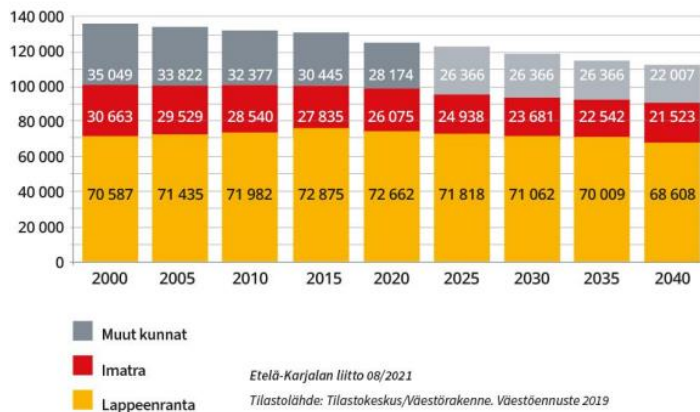
MAAKUNTAOHJELMA

- / Maakuntaohjelmassa otetaan huomioon aluekehittämispäätöksen painopisteet. Maakuntaohjelmaan sisältyy tai sen yhteydessä laaditaan **maakunnan älykkään erikoistumisen strategia**.
- / Maakuntaohjelma valmistellaan yhteistyössä kuntien, muiden viranomaisten sekä alueiden kehittämiseen osallistuvien yhteisöjen ja järjestöjen sekä muiden tahojen kanssa.
- / Maakuntaohjelman hyväksyy maakuntavaltuusto valtuustokausittain. Maakuntaohjelmaa voidaan tarkistaa tarvittaessa.
- / Maakunnan alueella toimivien viranomaisten tulee ottaa toiminnassaan huomioon maakuntaohjelma ja edistää sen toteuttamista. Viranomaisten on myös muutoin arvioitava toimenpiteidensä vaikutuksia alueen kehitykseen.
- / Viranomaisten on pyydettävä maakunnan liitolta lausunto sellaisista suunnitelmista ja toimenpiteistä, jotka poikkeavat merkittävästi maakuntaohjelmasta tai saattavat heikentää palvelujen saatavuutta, työllisyyttä tai elinvoimaa alueella.

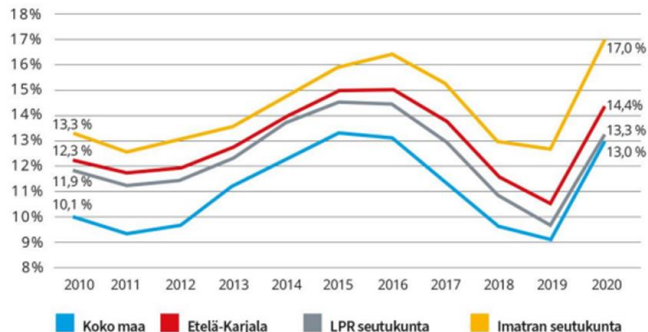
TILANNEKUVA

- **Väestödynamiikan** osalta merkitteä pantavaa on, että Etelä-Karjalan väestö vähenee, vanhenee ja keskittyy alueellisesti.
- **Ilmastonmuutoksen hillintä ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen.** Etelä-Karjala haki Suomen ensimmäisenä maakuntana Hinku-statusta ja sai sen yhdessä Pirkanmaan kanssa marraskuussa 2019. Tavoitteena on vähentää 2030 kasvihuonekaasupäästöjä 80 % vuoden 2007 tasoon verrattuna.
- **Kestävä yhdyskuntakehitys ja toimivat yhteydet.** Yhdyskuntarakenne eli väestön ja asumisen, työpaikkojen ja tuotantotoiminnan, oppilaitosten, palvelujen ja vapaa-ajan alueiden sekä näitä yhdistävien liikenneväylien verkoston sijoittuminen luovat edellytykset kestäväälle liikkumiselle. Etelä-Karjalan erityispiirteitä ovat saaristoisuus sekä EU-ulkorajan läheisyys, mikä hajauttaa maakunnan yhdyskuntarakennetta.
- **Uudistuva elinkeinoelämä ja TKI-toiminnan vauhdittaminen.** Teollisuus kattaa noin puolet toimialojen liikevaihdosta, vaikka työllistävä vaikutus suhteessa tuotettuun arvonlisään on automaation myötä vähentynyt. Etelä-Karjalan innovaatioympäristön keskeisiä toimijoita ovat toiminnan laajuudella mitattuna maakunnassa toimivat suuryritykset sekä muutamat kasvuyritykset, joilla on täällä tuotekehitystoimintaa.
- **Osaaminen ja sivistys aluekehityksen voimavarana.** Työmarkkinoilla vallitsee kohtaanto-ongelma, jossa samanaikaisesti on vakiintunutta työttömyyttä ja toisaalta pulaa osaajista.
- **Osallisuuden ja hyvinvoinnin lisääminen sekä eriarvoisuuden ehkäisy** ovat tarpeellisia maakunnassa, jossa elämisen edellytykset alkaneet eriytyä.

Etelä-Karjalan väestökehitys
v. 2000–2040

Etelä-Karjalan työttömyysaste
vuosikeskiarvona v. 2010–2020

TULEVAISUUS – VISIO 2040

UUSINAJATTELIJOIDEN KESTÄVÄ KOTISATAMA

”Kotisatamaan on turvallista palata ja siellä voi palautua. Satama kytkeytyy Saimaan, Vuoksen ja muiden järvien ja jokien rannalla sijaitsevaan Etelä-Karjalaan, ja koti tuo siihen vahvan tunnun kotoisuudesta ja tärkeydestä. Kaikki maailman meret satamineen ovat Saimaan kanavan kautta tavoitettavissamme.

Laivoja ei olekaan tarkoitettu jäämään satamaan; ne ja eteläkarjalaiset ihmiset, seilaavat maailmalle lasteineen ja palaavat jälleen kotisatamaan mukanaan uutta lastia, kuten osaamista, sekä keräämään voimia tutusta kotoisuudesta ja ihmisten välisestä vuorovaikutuksesta. Suhtaudumme vieraanvaraisesti myös lyhyemmäksi tai pidemmäksi aikaa maakuntaan asettuviin tulijoihin.”

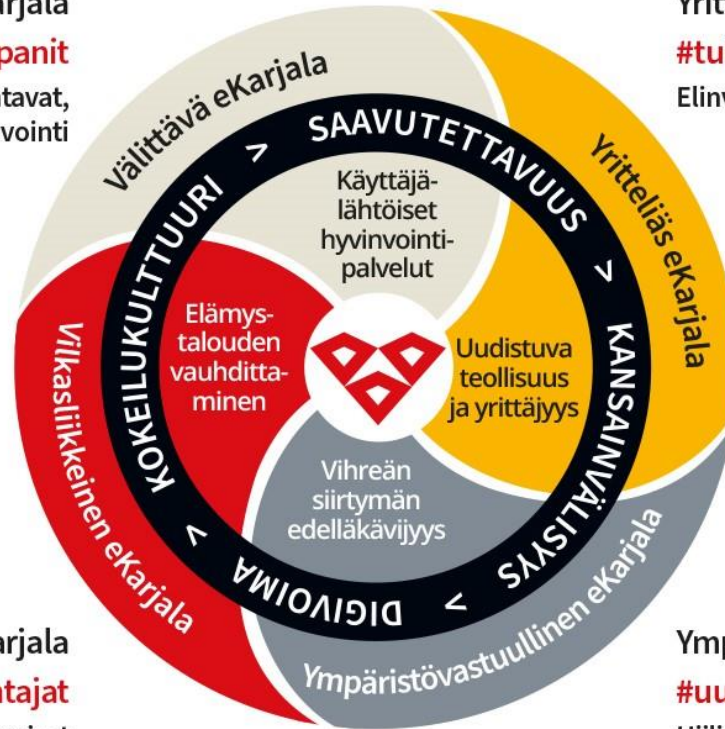
ETELÄ-KARJALAN MAAKUNTAOHJELMAN 2022–2025 KÄRKIVALINNAT

Välittävä eKarjala
#kumppanit
Terveelliset elintavat,
työllisyys ja mielen hyvinvointi

Yritteliäs eKarjala
#tuloksenteijät
Elinvoima, työ ja yrittäjyys

Vilkasliikkeinen eKarjala
#pelinrakentajat
Yhteistyö ja ihmiset
muutosvoimana, kulttuuri
ja Saimaan matkailu

Ympäristövastuullinen eKarjala
#uusinajattelijat
Hiilineutraalius, luonnon
monimuotoisuus ja vastuullinen

Välittävä eKarjala

Etelä-Karjalaisten kokonaisvaltainen hyvinvointi ja työllisyyden edistäminen haavoittuvien ryhmien osalta. Sisällön runko perustuu maakunnalliseen hyvinvointisuunnitelmaan, jota koordinoi Eksote. Toimilla pyritään vastaamaan myös pandemia tilanteen aiheuttamiseen riskiin hyvinvointierojen syvenemisestä.

Kärkeen liittyvät TKI-toimet (älykäs erikoistuminen) sisältävät erityisesti julkisen hyvinvointipalvelun uudistumiseen, osallisuuteen ja yhteiskehittämiseen, sekä digivoiman valjastamiseen liittyviä toimia.

Yritteliäs eKarjala

Hyvä elinkeinoympäristö sekä ilmapiiri yritystoiminnalle, laadukkaat ja monipuoliset koulutusmahdollisuudet sekä toimijoiden välinen tiivis yhteistyö ovat kehittämistoimien keskiössä. Erityistä huomioita kiinnitetään myös yrittäjyys-toiminnan aktivointiin ja yhteiskehittämiseen.

Älykäs erikoistuminen sisältää erityisesti teollisuuden uudistumiseen ja pk-yritysten innovaatiokyvykkyyteen tähtääviä toimia. Kasvuyrittäjyys, teollinen ICT ja digiosaaminen sekä uudet teolliset tuotantomenetelmät ja prosessit.

Ympäristövastuullinen eKarjala

Etelä-Karjalassa panostetaan sekä oman luonnonympäristön hyvinvointiin että kestävien ratkaisujen tuottamiseen maailmalle. Hiilineutraali maakunta toimii kokeiluympäristönä ja "laukaisualustana" innovaatioille.

Ympäristövastuullinen maakunta nojaa myös alueen teolliseen ja tutkimukselliseen osaamiseen sekä sen soveltamiseen uusiin kohteisiin.

Älykäs erikoistuminen kattaa vihreään sähköistämiseen liittyviä kaupunkikehittämisen sisältöjä. TKI-yhteistyötä tehdään yliaalueellisesti ja kansainvälisesti. Alueella kehitetään vihreän edelläkävijyyden yrittäjyyttä sekä hautomotoimintaa.

Vilkasliikkeinen eKarjala

Maakuntaa kehitetään yhdessä ottaen mukaan kaikki alueen asukkaat ja toimijat. Kulttuuri, me-henki ja alueen matkailullisen vetovoiman kehittäminen muodostavat elinvoimapotentialin alueelle. Saimaa ilmiön sekä ylimaakunnallisen matkailuyhteistyön eteenpäin vieminen. Luovan osaamisen valjastaminen uusien avauksen kehittämiseen.

Älykkään erikoistumisen sisältä kattaa kulttuuriympäristön kehitysalustana, taiteen ja kulttuurin roolin vahvistamisen alueen kehittämisessä, hiilineutraalin taiteen kokeilulaboratorion. Täydentävän osaamisen ja rahoituksen hankkimisen maakuntaan.

Maakunta- ohjelman kehittämisen kokonai- suudet

Terveellisten
elintapojen
edistäminen
yhteistyössä

Mielen hyvinvointi
voimavarana

Työllisyyden
edistäminen
monialaisesti

Vireä ja vetovoimainen
elinkeinoympäristö

Osaamisen ja osaajien
saatavuus sekä sujuva
siirtymä opinnoista
työelämään

Yrittäjyysilmapiiri ja
yhteiskehittäminen

Hiilineutraali
maakunta
kokeilualustana
ilmastovaikuttaville
ratkaisuille

Kestävä
luonnonvarojen
käyttö, bio- ja
kiertotalous

Monimuotoinen
luonto ja laadukkaat
vesivarat

Muutosmyönteisyyden
ja me-hengen
lisääminen

Kulttuurista elin- ja
lumovoimaa sekä
hyvinvointia

Saimaan matkailun
kehittäminen

Kärkiin kytkeytyvät innovaatio- ympäristön kehittämisen tavoitteet (TKI)

Käyttäjälähtöiset hyvinvointipalvelut

- Alueen asukkaiden hyvinvointia edistävien palveluiden monialainen yhteiskehittäminen
- Sotedata ekosysteemin kv-yhteydet

Uudistuva teollisuus ja yrittäjyys

- TKI-sektorin ja elinkeinoelämän tavoitteellinen yhteistoiminta
- Yksityiset TKI-investoinnit
- Kv-yritysten ja opiskelijoiden osaamisen hyödyntäminen maakunnan kehittämisessä

Vihreän siirtymän edelläkävijyys

- Julkisen sektorin investoinnit ja hankinnat kokeilualustana
- Toimijoiden valmiudet kansainvälisen rahoituksen hakemiseksi

Elämystalouden vauhdittaminen

- Palvelusektorin pk-yritysten liiketoiminnan ja verkostojen kehittäminen
- Toimijoiden kytkeminen EU-tason elämystalouden verkostoihin

TOIMEENPANO JA SEURANTA

- / Rahoitusvälineitä:
 - / Uudistuva ja Osaava Suomi 2021-2027 – alue- ja rakennepolitiikan ohjelma
 - / Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma + Leader-toiminta
 - / Rajat ylittävät ohjelmat mm. Kaakkois-Suomi Venäjä CBC ohjelma, Interreg ohjelmat
 - / Kansalliset aluekehitysrahoitukset
 - / EU-rahoitusohjelmat mm. Horizon, InvestEU, Creative Europe
- / Seurantaa koordinoi Etelä-Karjalan liitto, keskeisessä roolissa **Maakunnan yhteistyöryhmä**
- / Toimeenpanossa tehdään yhteistyötä yli organisaatiorajojen ja aluerajojen
- / Ohjelman edistymisen seurantaa nivotaan aluekehittämisen tilannekuvaprosessiin sekä erilaisten sidosryhmäverkostojen toimintaan.

YMPÄRISTÖSELOSTUS

- / SOVA-lain määrittelemä asiakirja, jonka mukaan
 - / maakuntaohjelma on suunnitelma, josta vastaavan viranomaisen tulee tehdä lain mukainen ympäristöarviointi
- / Ympäristöselostuksessa esitetään tiedot ohjelmasta ja arvio sen ympäristövaikutuksista
 - / Etelä-Karjalan nykytilan kuvaus
 - / luonnonympäristö, asuinolot ja yhdyskuntarakenne, kulttuuriympäristö, elinkeinot ja aluetalous
 - / Vaikutusten arvioinnin näkökulmien esittely
 - / Vaikutusten arviointi
 - / Seuranta

MYR TYÖJÄRJESTYS

ETELÄ-
KARJALAN
LIITTO

TYÖJÄRJESTYS OHJAA

- / Työjärjestys vahvistettu 29.11.2021 maakuntahallituksessa
- / Tärkeimpiä poimintoja
 - / 2 § Yhteistyöryhmän kokoonpano
 - / 3 § Asiantuntijan kutsuminen
 - / 4 § Yhteistyöryhmän puheenjohtajisto
 - / 6 § Yhteistyöryhmän jäsenten ja asiantuntijoiden palkkiot ja korvaukset
 - / 7 § Maakunnan yhteistyöryhmä ja sen tehtävät
 - / 8 § Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö ja sen tehtävät
 - / 12 § Kokouksen koollekutsuminen
 - / 14 § Varajäsenen kutsuminen
 - / 18 § Esittely
 - / 20 § Päätöksenteko
 - / 23 § Pöytäkirjan laatiminen, tarkastaminen ja nähtävänä pitäminen
 - / 24 § Kirjallinen menettely

TYÖJÄRJESTYS 1/6

/ 2 § Yhteistyöryhmän kokoonpano

- / Etelä-Karjalan maakunnan liiton hallitus asettaa MYR:n, jossa ovat kattavasti edustettuina maakunnan alueen kehittämisen kannalta keskeiset tahot:
 - 1) alueen kunnat ja maakunnan liitto
 - 2) ohjelmia rahoittavat valtion viranomaiset ja muut yhteistyöryhmän tehtävien kannalta merkittävät valtionhallintoon kuuluvat organisaatiot;
 - 3) alueen kehittämisen kannalta keskeisiä tahoja, kuten työmarkkina- ja elinkeinojärjestöjä, kansalaisyhteiskuntaa, kuten ympäristö-, tasa-arvo- ja syrjimättömyyden edistämisestä vastaavia järjestöjä sekä muita alueen erityispiirteiden kannalta keskeisiä tahoja.
- / Yhteistyöryhmän asettamisessa tulee ottaa huomioon tasa-arvolain säädökset. Yhteistyöryhmän jäsenet asetetaan kunnanvaltuuston toimikaudeksi. Etelä-Karjalassa maakunnan liittoa ja sen jäsenkuntia edustaa maakunnan yhteistyöryhmässä maakuntahallitus. Kaikille edustajille valitaan myös henkilökohtainen varaedustaja edustajatahojen ehdotuksesta.
- / Esittelijänä yhteistyöryhmässä toimii maakuntajohtaja tai hänen estyneenä ollessaan sihteeristön puheenjohtaja. Sihteerinä toimii Etelä-Karjalan liiton aluekehityksen asiantuntija.

TYÖJÄRJESTYS 2/6

/ 3 § Asiantuntijan kutsuminen

- / Maakunnan yhteistyöryhmä voi kutsua yhteistyöryhmään pysyviä asiantuntijoita. Maakuntavaltuuston puheenjohtajistolla ja maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön jäsenillä on läsnäolo- ja puheoikeus maakunnan yhteistyöryhmän kokouksissa.
- / Lisäksi yhteistyöryhmä voi kutsua asiantuntijan kokoukseen yksittäisen asian käsittelyn ajaksi. Asiantuntijat eivät ota osaa päätöksentekoon.

/ 4 § Yhteistyöryhmän puheenjohtajisto

- / Asettaessaan yhteistyöryhmän Etelä-Karjalan liiton hallitus nimeää jäsenten lisäksi yhteistyöryhmälle puheenjohtajan, jonka tulee olla kuntalaissa (410/2015) tarkoitettu luottamushenkilö. Maakunnan yhteistyöryhmä nimeää keskuudestaan kolme varapuheenjohtajaa, joista yksi toimii ensimmäisenä, yksi toisena ja yksi kolmantena varapuheenjohtajana.

/ 6 § Yhteistyöryhmän jäsenten ja asiantuntijoiden palkkiot ja korvaukset

- / Maakunnan yhteistyöryhmän jäsenten ja asiantuntijoiden palkkioista ja korvauksista vastaa kunkin jäsenten ja asiantuntijoiden taustayhteisöt.

TYÖJÄRJESTYS 3/6

/ 7 § Maakunnan yhteistyöryhmä ja sen tehtävät

- / Maakunnan yhteistyöryhmän tehtävät aluekehittämislain (756/2021) mukaan
- / Maakunnan yhteistyöryhmä hyväksyy maakunnan yhteistyöryhmän työjärjestyksen, jonka maakuntahallitus vahvistaa.
- / Maakunnan yhteistyöryhmä nimittää maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön.

/ 8 § Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö ja sen tehtävät

- / Maakunnan yhteistyöryhmällä on rakennerahastovaroja ja muuta tukea myöntävien viranomaisten edustajista koostuva sihteeristö, joka koostuu ELY-keskuksen (ml. RR-ELY) ja maakunnan liiton edustajista. Maakunnan yhteistyöryhmä päättää sihteeristön kokoonpanosta siten, että viranomaiset tulevat tasapuolisesti edustetuiksi.
- / Sihteeristö voi kutsua muita rahoittajaviranomaisten edustajia ja Leader-ryhmien toimihenkilöitä kokouksiin pysyviksi asiantuntijoiksi tai asiantuntijoiksi yksittäisen asian käsittelyn ajaksi.
- / Maakunnan yhteistyöryhmä päättää läsnäolo- ja puheoikeuden myöntämisestä sihteeristön kokouksissa maakunnan yhteistyöryhmän puheenjohtajistolle.
- / Sihteeristön puheenjohtajana toimii elinvoimajohtaja. Sihteeristö valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan ja nimeää sihteerin.
- / Sihteeristön tehtävänä on hoitaa yhteistyöryhmän asioiden valmistelu-, esittely- ja täytäntöönpanotehtäviä.

TYÖJÄRJESTYS 4/6

/ 12 § Kokouksen koollekutsuminen

- / Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.
- / Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat (asialista). Esityslista lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä.
- / Kokouskutsu toimitetaan jäsenille vähintään seitsemän (7) päivää ennen kokousta, kokouksen esityslista toimitetaan jäsenille kuitenkin vähintään neljää (4) päivää ennen kokousta.
- / Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai –velvollisuus, sähköpostitse.

/ 14 § Varajäsenen kutsuminen

- / Yhteistyöryhmän jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on kutsuttava varajäsen sijaansa. Milloin jäsen on esteellinen käsittelemään jotakin asiaa kokouksessa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen kokoukseen sitä asiaa käsittelemään. Myös puheenjohtaja, sihteeri tai esittelijä voi toimittaa kutsun varajäsenelle.

TYÖJÄRJESTYS 5/6

/ 18 § Esittely

- / Asiat päätetään yhteistyöryhmän kokouksessa esittelystä. Yhteistyöryhmän esittelijänä toimii maakuntajohtaja ja hänen estyneenä ollessaan sihteeristön puheenjohtaja.
- / Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Esityslistalta tulee käydä selville myös asian valmistelija ja hänen kantansa asiaan, mikäli se poikkeaa esittelijän ehdotuksesta.
- / Jos esittelijä on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, ennen kuin yhteistyöryhmä on tehnyt päätöksen asiasta, pohjaehdotus on muutettu ehdotus.
- / Esittelijällä on kuntalain mukaan oikeus poistaa esityslistalta käsiteltävä asia.
- / Yhteistyöryhmä voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman esittelyä.

/ 20 § Päätöksenteko

- / Jollei jäljempänä toisin säädetä, päätöksenteosta ja hallintomenettelystä maakunnan yhteistyöryhmässä on soveltuvin osin voimassa, mitä kuntalaissa (410/2015) säädetään. Muilta osin hallintomenettelyyn sovelletaan hallintolakia (434/2003).
- / Yhteistyöryhmän on pyrittävä päätöksenteossa yksimielisyyteen. Jos päätöstä ei voida tehdä yksimielisesti, päätökseksi tulee mielipide, jota kaksi kolmannesta äänestäneistä on kannattanut.

TYÖJÄRJESTYS 6/6

- / 23 § Pöytäkirjan laatiminen, tarkastaminen ja nähtävänä pitäminen
 - / Pöytäkirjan kirjoittaa puheenjohtajan johdolla pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.
 - / Pöytäkirjan tarkastaa kaksi yhteistyöryhmän kullakin kerralla tähän tehtävään valittua jäsentä, ellei yhteistyöryhmä jonkin asian kohdalla toisin päättä.
 - / Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa myös sähköisesti. Muiden asiakirjojen allekirjoitustavasta yhteistyöryhmä voi päättää erikseen.
 - / Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä Etelä-Karjalan liiton verkkosivuilla ja pyydettyäessä Etelä-Karjalan liiton toimistolla.
- / 24 § Kirjallinen menettely
 - / Kiireellinen asia, josta on tarpeen tehdä päätös ennen seuraavaa maakunnan yhteistyöryhmän kokousta, voidaan yhteistyöryhmän puheenjohtajan aloitteesta tehdä kirjallista menettelyä käyttäen ilman yhteistyöryhmän jäsenten kokoontumista. Kirjallista menettelyä voidaan hyödyntää myös yhteistyöryhmän sihteeristön työskentelyssä.

VENÄJÄN SOTATOIMET

ENTÄ NYT?

ETELÄ-
KARJALAN
LIITTO

ETELÄ-KARJALA MUUTTAA TARINANSA SUUNNAN

Venäjän sotatoimien jäljet johtavat muutoksiin

- / Maakuntaliitto tekee arvioinnin vaikutuksista
 - / Nyt / lähitulevaisuus / vuosien päässä
 - / Ajatuspajat asiantuntijoille x 2
 - / Maakuntahallitus arvioi ja linjaa miten suuntaa muutetaan
- / On aika
 - / Vihdoin suunnata Euroopan Unioniin ja länteen?
 - / Uudistaa yhteistyön kulttuuria
 - / Panostaa vahvuuksiin ja parhaisiin mahdollisuuksiin

Käperry

PAIKALLISET YHTEISÖT
MENESTYVÄT, MUTTA
YHTEISKUNTA
POLARISOITUU

- Vastakkainasettelun välttäminen ja polarisaation keskellä selviäminen
- Maakunnan yhteisöllisyyden ja päätöksentekokyvyn vahvistaminen
- Osallisuuden turvaaminen
- Paikallisyhteisöjen toimintamahdollisuuksien vahvistaminen
- Maakunnan turvallisuudesta ja riskeihin varautumisesta huolehtiminen

ILMASTONMUUTOS ETENEE JA
KANSAINVÄLINEN YHTEISÖ RAKOILEE

- Sopeutumisen turvaaminen ja niukkenneiden resurssien tehokas käyttö
- Yhteistyön vahvistaminen
- Ketterien ja uudistavien toimintamallien hyödyntäminen
- Tulevaisuuden koulutusavaukset
- Ulkoisiin shokkeihin varautuminen

Karsta

Kurjimus

VÄESTÖNKEHITYS HEIKKENEE JA ALUEIDEN
EROT KASVAVAT

- Elinmahdollisuuksien turvaaminen kutistuvien resurssien maakunnassa
- Julkisen hallinnon ja palveluiden tehostaminen
- Elinkeinorakenteen monipuolistuminen
- Koulutuksen turvaaminen
- Maakunnan houkuttelevuuden lisääminen

Miten
Etelä-Karjala
varautuu
tulevaan?

Kohennus

TEKNOLOGIAN
KEHITYS AUTTAA
JA KURITTAA

- Kehityksen ja kasvun turvaaminen, teknologisen kehityksen lieveilmiöiden tasottaminen
- Digitalisaation ja teknologisen kehityksen vahvistaminen
- Teknologiainfrastruktuurin kehittäminen
- Kehittämisrahoituksen turvaaminen
- Eriarvoistumisen tasottaminen

KIITOS MIELENKIINNOSTA!

Jami Holtari
Elinvoimajohtaja

0400 551435 / jami.holtari@ekarjala.fi
twitter.com/HoltariJami

Etelä-Karjalan liitto / www.ekarjala.fi